

Nytt hovedrenseanlegg, Lier kommune

OPPSUMMERING AV INNKOMNE MERKNADER FRA OFFENTLIG ETTERSYN MED KOMMENTARER

Offentlig ettersyn:

Bakgrunnen for offentlig ettersyn er planforslaget av områderegulering for Lier hovedrenseanlegg. Høringsbrevet ble sendt til grunneiere, naboer, offentlige instanser og relevante lag og foreninger samt i lokalavisen. Det kom inn 9 + Fylkeskommunen uttalelser. Det ble varslet innsigelser fra Statens vegvesen og NVE.

Kommentarene i dette sammendraget angår planforslaget som ble lagt ut til offentlig ettersyn den 7. juni 2021 med merknadsfrist 9. september 2021. Statsforvalteren og fylkeskommunen fikk utsatt frist, henholdsvis på grunn av innsigelser og kulturminneregistreringer.

Nr	Avsender	Dato	Oppsummering	Forslagsstiller og kommunedirektørens kommentarer
Offentlige instanser				
1	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB)	08.07.2021	<p>Det er Statsforvalteren som skal følge opp at hensynet til samfunnsikkerhet er ivaretatt i plansaker, samt ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer. DSB samarbeider med Statsforvalteren og vil gi faglig innspill til Statsforvalteren dersom det er nødvendig.</p> <p>DSB viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnsikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.</p>	<p>Viser til sitt fagområde (og Statsforvalteren). Tas til orientering.</p>
2	Statens vegvesen (SVV)	23.08.2021	<p>SVV fremmer innsigelser mot kommunal egengodkjenning av planen i kommunen.</p> <p>Rundkjøring på E134 som kryssløsning vil ikke være akseptabelt som varig løsning så lenge vegen er riksveg, men blir trolig beholdt når ny E134 er gjennomført og eksisterende veg er nedklassifisert (sannsynligvis til fylkesveg).</p> <p>Trafikkrapporten har imidlertid bare kapasitetsberegning fram til år 2026, og det er derfor ikke dokumentert at trafikkforholdene på E134 blir tilfredsstillende etter dette tidspunktet uten at ny E134 da er bygget og riksvegtrafikken omlagt. Manglende dokumentasjon gjør at SVV nå må fremme innsigelse mot utbygging av renseanlegget dersom det ikke tas inn en rekkefølgebestemmelse om at E134 først skal være gjennomført.</p>	<p>Det kan gjennomføres kapasitetsberegning også etter år 2026.</p> <p>Vi har ment at foreslått kryssløsning er akseptabel også i en overgangsperiode fram til ny E134 er gjennomført.</p>

		<p>SVV kan heller ikke se at kryssing av E134 med tilkomst-tunnel til renseanlegget er detaljert i planforslaget. Det vil være vanskelig å etablere slik kryssing uten at E134 er lagt i ny trase, da eksisterende veg ikke kan tillates stengt. Kryssingen må detaljeres nærmere før SVV eventuelt kan gå inn for dette, og SVV må ha denne til ny behandling når detaljerte tegninger foreligger. I utgangspunktet må SVV derfor nå også ha innsigelse mot atkomsten, til spørsmålet om ny E134 er avklart.</p> <p><u>Innsigelse</u> Det kreves rekkefølgebestemmelse om at bygging av renseanlegget utsettes til etter at ny E134 er gjennomført, både av hensyn til avkjørsel til dagens E134 og atkomst til fjell-anlegget under riksvegen.</p> <p>Deler av eksisterende gang-/sykkelveg med sideareal er foreslått regulert til BAV4 og BAV5. Det mangler også regulering av veg og sideområder forøvrig langs eksisterende E134 (L2, L3, L5, L8, BAV1 og BAV3). SVV krever at eksisterende vegareal reguleres til offentlige vegarealer, og krever dessuten minimum 6,0 m sideareal langs kjørevegen og minimum 3,0 m langs g/s-vegen der eksisterende vegareal er mindre enn dette.</p> <p><u>Innsigelse</u> Eksisterende vegareal og minimum 6,0/3,0 m kreves regulert til offentlige trafikkområder.</p> <p>Næringsområdene BN1-4 i planen er ikke dokumentert trafikkmessig. Områdene inngår som framtidige næringsområder i kommuneplanen, men med krav til reguleringsplan. Områdene må fjernes fra planen og/eller det må stilles krav til ny reguleringsplan med nødvendige dokumentasjoner før disse områdene kan tas i bruk.</p> <p><u>Innsigelse</u> Næringsområdene forutsettes i utgangspunktet fjernet fra planen.</p>	<p>Vi mener tilkomst-tunnel til renseanlegget fint kan la seg gjennomføre, med kun stengt vei i korte perioder (gjerne nattestid) og at detaljene bør håndteres i byggefasen. Alternativt kan vi tegne ut en detaljtegning for dette, som sendes SVV.</p> <p>E134-traseen er lagt om i nytt forslag, etter avklaringer med SVV. Innsigelsen trukket.</p> <p>Regulering av vei og sideområder langs eksisterende E134 er lagt inn, slik SVV ønsker. Innsigelsen trukket.</p> <p>Disse næringsområdene er kun tatt med for å ha midlertidig anleggsbelte her. Vi trenger det for å kunne anlegge veien og gjøre nødvendige terrengetilpasninger (skråning/fylling). De er kun visst som i gjeldende plan. Disse arealene vil gå ut av denne planen straks tiltaket er gjennomført og anleggsbelte ikke lengre er nødvendig.</p> <p>Ny bestemmelse knyttet til næringsarealene er lagt inn. Innsigelsen trukket.</p>
--	--	--	---

		<p>Massetransport fra ny E134 til dypvannskaia må sikres i planen og det kan ikke tillates regulering som hindrer dette.</p> <p>Innsigelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det kan ikke tillates regulering som hindrer massetransport fra ny E134 til dypvannskaia. - Massetransport ut fra området må forutsettes transportert sjøveis med båt/lekter fra dypvannskaia. <p>Byggegrenser E134 er forslått til 30 m for området BVA3, noe SVV vil kunne akseptere. For øvrig er det ikke vist byggegrenser for riksvegen i planen, og det er da 50 m byggegrense målt fra senterlinjen til E134 som gjelder. Det er imidlertid vist tiltak i form av relativt romslige arealer til avløpsledning innenfor 50 m byggegrensen på deler av strekningen nærmere eksisterende renseanlegg på Gullaug. Dersom det er aktuelt å legge ny avløpsledning nærmere enn 15 m målt fra senterlinjen til E134, må SVV kreve å få detaljerte tegninger til behandling som dispensasjon fra byggegrensen.</p> <p>Innsigelse</p> <p>For eventuell avløpsledning nærmere E134 enn 15 m kreves rekkefølgebestemmelse om at de detaljerte løsningene må sendes Statens vegvesen for godkjenning.</p> <p>I planen er det forutsatt fortau langs atkomstvegen til renseanlegget, men i trafikkrapporten påpekes det at etablering av en gang-/sykkelveg vil øke trafiksikkerheten her. Etter deres syn må det forutsettes etablert gang-/sykkelveg langs atkomstvegen, da vil være uheldig med kun fortau på hele eller deler av strekningen i en periode med massetransport fra ny E134. Dersom nytt renseanlegg utsettes til etter at ny E134 er gjennomført vil SVV ikke stille dette kravet.</p>	<p>Reguleringsplanen hindrer ikke hindrer massetransport fra ny E134 til dypvannskaia. Men det er ikke regulert inn. Det er usikkert hvordan tunnelmassene skal fraktes vekk fra området og det bør avklares som en del av byggeplanen/anbudsfasen. Vi mener at det er fullt ut forslag å kjøre ut massene på bil også. Alternativt kan disse arealene tas med i reguleringsplanen, men det forutsetter at planområdet utvides og at grunnforholdene for en slik anleggsvei undersøkes.</p> <p>Massetransport er beregnet. Innsigelsen trukket.</p> <p>SVV aksepterer byggegrense på 30 meter og dette bør således beholdes i planen, så kan prosjektet i byggefasen se om de kan holde god avstand fra riksvegen.</p> <p>Vi tar med en bestemmelse om at dersom det er aktuelt å legge ny avløpsledning nærmere enn 15 m målt fra senterlinjen til E134, må SVV få detaljerte tegninger til behandling som dispensasjon fra byggegrensen. Innsigelse trukket.</p> <p>Vi mener at fortau på adkomstveien til renseanlegg vil gi tilstrekkelig trafiksikkerhet for myke trafikanter på vei til og fra renseanlegg. Det er forholdsvis lite trafikk hit og det vil ikke stå i forhold til tiltaket om det kreves gang-/sykkelveg.</p>
--	--	---	---

			<p>Innsigelse SVV krever at det gjennomføres gang-/sykkelveg langs atkomstvegen.</p> <p>Det er vist to rømningsveger fra tunnel-anlegget til gang-/sykkelvegen langs østsiden av E134. SVV krever at gang-/sykkelvegen med sideareal reguleres til vegformål og rømningsvegene må detaljeres nærmere, noe SVV krever til ny behandling når mer detaljerte tegninger foreligger.</p> <p>Innsigelse For BAV4, BAV5 og atkomst til BAV1 kreves det rekkefølgebestemmelse om at de detaljerte løsningene må til SVV for godkjenning.</p> <p>SVV registrerer at det skal foreligge geotekniske vurderinger før igangsettingstillatelse. Det er dårlige grunnforhold i området og det tillates ikke tiltak som kan redusere stabiliteten til dagens E134. Området må også vurderes av geologisk fagpersonell, da det kan være ustabile fjellskjæringer i området som kan påvirkes negativt ved utspregning av fjellhaller. Sikringsarbeider og forsiktig sprengning må påregnes benyttet for å hindre nedfall på riksvegen og gang-/sykkelvegen til denne. Disse fagtemaene (geoteknikk og geologi) krever også et overvåkningsprogram i anleggsperioden (jfr. bestemmelsene punkt 2-11).</p> <p>Innsigelse Krav om overvåkningsprogram for geoteknikk og geologi.</p>	<p>Ny gs-vei er lagt under eksisterende kulvert, etter flere møter og avklaringer med SVV. Innsigelse trukket.</p> <p>Vi endrer planen slik at det gang-/sykkelvegen med sideareal reguleres til vegformål.</p> <p>Vi oversender mer detaljerte tegninger for renseanlegget. Rekkefølgekravet er lagt inn i bestemmelsene. Innsigelse trukket.</p> <p>Bestemmelse med krav om overvåkningsprogram for geoteknikk og geologi, er lagt inn. Innsigelse trukket.</p>
3	Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)	13.09.2021	DMF ga uttalelse til varsel om oppstart av planen 30.11.2020. I uttalelsen påpekte DMF at planforslaget bør redegjøre for hvor stort volum masser som skal tas ut i forbindelse med etablering av fjellhallene, tidsperspektiv og hva som vil skje med massene (eks. deponering, bruk). DMF registrerer at dette delvis er kommentert i KU-rapport om Trafikk og transportbehov. Det har ikke kommet til nye registreringer av mineralske ressurser eller bergrettigheter i området siden deres uttalelse. DMF har dermed ikke ytterligere merknader til høringen og offentlig ettersyn av reguleringsplan for Lier hovedrenseanlegg.	Tas til orientering.

4	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	27.09.2021	<p>Deres ansvarsområder er ikke tilstrekkelig innarbeidet og vurdert i planen og det er flere forhold NVE ikke har grunnlag nok til å vurdere.</p> <p>NVE har innsigelse til planforslaget inntil:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. det foreligger en uavhengig kvalitetssikring av den geotekniske vurderingen, i henhold til NVEs veileder 1/2019 2. planforslaget inneholder vurderinger av erosjon og økt fare for skred knyttet til utslippsledningen som skal legges i Drammensfjorden 3. det foreligger en reell vurdering av fare for skred i bratt terreng 4. det er gjort nærmere vurderinger og beskrivelse av erosjonssikringen av bekkeløp 5. plankartet skiller mellom ulike typer skredfare og det er innarbeidet bestemmelser knyttet til skred i bratt terreng 6. det er verifisert at det er benyttet EPS-plater i eksisterende vegfylling fra dagens E134 til svingen ned mot kulvert <p>NVEs vurdering</p> <p><u>1. Områdestabilitet og uavhengig kvalitetssikring</u></p> <p>NVE ber om at utvidelsen av kvikkleiresonen og ny risikoklasse meldes inn via deres innmeldingstjeneste, slik at det blir tilgjengelig i det offentlige kartgrunnlaget, se Innmelding av farekartlegging - NVE. Ettersom det er vurdert at et overflateskred i Engersandbukta, hvor renseledningen skal etableres, potensielt kan initiere et kvikkleireskred bør dette område vises med hensynssone for skred på plankartet.</p> <p>De geotekniske vurderingene for en utbygging av denne størrelsen må kvalitetssikres av et uavhengig geoteknisk foretak, i henhold til NVEs veileder 1/2019. NVE kan ikke se at det er gjennomført uavhengig kvalitetssikring av den geotekniske vurderingen. Dersom den nye vurderingen påpeker et behov for risikoreducerende tiltak, må dette ivaretas i planen.</p> <p><u>2. Erosjon- og skredvurderinger knyttet til utløpsledningen</u></p> <p>Utslippsledningen fra renseanlegget skal gå ut i Drammensfjorden fra Engersandbukta. Den geotekniske rapporten påpeker at det ikke er gjort grunnundersøkelser i sjø. NVE mener at det er mangelfullt med vurderinger knyttet til legging av utslippsledningen, og at det mangler vurdering av om ledningen vil forårsake erosjon i sjøbunnen og at dette kan medføre økt fare for kvikkleireskred.</p>	<p>Utvidelse av kvikkleiresone og ny risikoklasse meldes inn via innmeldingstjenesten.</p> <p>Hensynssone for skred vises på plankartet i Engersandbukta.</p> <p>De geotekniske vurderingene kvalitetssikres av et uavhengig geoteknisk foretak. Innsigelse trukket.</p> <p>Grunnundersøkelser i sjø. Gjøre vurderinger knyttet til legging av utslippsledningen. Vi foreslår at det tas med en bestemmelse om dette.</p> <p>Rekkefølgekrav om undersøkelser og vurdering av erosjon i sjøbunnen, er lagt inn i bestemmelsene. Innsigelse trukket.</p>
---	---	------------	--	--

		<p><u>3. Skred i bratt terreng</u> Deler av planområdet ligger innenfor aktsomhetssonen for steinsprang. I KU-rapport nr.14 – Skredfare står det at steinsprang skal vurderes av ingeniørgeolog i senere fase. NVE viser til Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD) sitt rundskriv H-5/18 «Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling» som sier at ved siste plannivå, må det være avklart at tiltak kan gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet. Det må derfor gjøres en vurdering av den reelle skredfaren opp mot kravene i Byggeteknisk forskrift (TEK17) § 7-3.</p> <p><u>4. Vassdrag</u> Det må gjøres en vurdering av om bekken er fiskeførende eller om det er knyttet andre allmenne interesser til bekken som renner gjennom planområdet. NVE kan ikke se at det er gjort noen nærmere vurderinger av hvordan bekken skal erosjonssikres.</p> <p>Vassdraget som går fra Sprengstoffdammen og ned i den nordlige delen av planområdet er potensielt utsatt for jord- og flomskred, jf. aktsomhetskart for jord og flomskred. Det må vurderes om dette kan medføre fare for bekkeløpet og eventuelt områdene rundt. Begge bekkeløpene bør tegnes inn på plankartet. På resten av strekningen langs E134 vest for anlegget er det diffus avrenning fra fjellsiden og ingen klare bekkedrag. NVE viser til at mindre bekker og vannsig i skråninger også må vurderes og i enkelte tilfeller sikres hvis de utgjør en fare for stabilitetsforholdene.</p> <p><u>5. Skille på ulike hensynssoner for skredfare</u> På plankartet har det blitt brukt hensynssonen H310 Ras- og skredfare både på områder som er utsatt for kvikkleireskred og steinsprang/skred i bratt terreng. Avgrensningen for skred må utredes slik at det skilles mellom områdene med fare for kvikkleireskred og skred i bratt terreng. Ved f.eks. å bruke H310_1 for kvikkleireskredfare og H310_2 for skredfare i bratt terreng, kan også bestemmelsene knyttes direkte til hensynssonene.</p> <p><u>6. EPS-plater i vegfylling</u> I KU-rapport nr.14 Skredfare står det at beregninger av stabiliteten er forutsatt at det er benyttet EPSplater i eksisterende vegfylling, fra dagens E134 til svingen ned mot kulvert.</p>	<p>Det er gjort en konkret vurdering av faren for steinsprang. Rapporten er ettersendt NVE. Hensynssonene er tegnet ut detaljert etter nye beregninger av skredfare. Innsigelse løst.</p> <p>Rekkefølgekrav om at bekken gjennom planområdet skal undersøkes i en lengre periode, for å fastslå om den har årssikker vannføring og/eller er fiskeførende.</p> <p>For å ivareta eventuell fisk (føre-var-prinsipp) er det lagt inn en bestemmelse om at bekken skal ivaretas som en åpen løsning, og at den økologiske funksjonen skal opprettholdes.</p> <p>Vurderinger av hvordan bekken skal erosjonssikres er foretatt.</p> <p>Innsigelse trukket.</p> <p>Hensynssone H310 skilles mellom områdene med fare for kvikkleireskred og skred i bratt terreng. Innsigelse løst.</p> <p>Etter kontakt med Statens vegvesen er det avklart at lettfyllingen på veien er utført ved bruk av skumglass</p>
--	--	--	--

			Rambøll skriver at dette ikke var mulig å verifisere ved befaring av området, og at dette må verifiseres i senere fase, siden dette er en forutsetning for stabiliteten. Siden det er vesentlig for stabiliteten at det er benyttet EPS-plater må dette verifiseres.	og ikke EPS-blokker som antatt. De geotekniske vurderingene er oppdatert på bakgrunn av dette. Innsigelsen løst.
5	Statsforvalteren i Oslo og Viken (SFOV)	05.10.2021	<p>Statsforvalteren har ingen innsigelser. Viser til innsigelser fra SVV og NVE.</p> <p><u>Avløp og vannmiljø</u> SFOV ser det som svært viktig at kommunen har igangsatt planarbeid for å sikre tilstrekkelige arealer til et nytt renseanlegg.</p> <p>SFOV viser til at regjeringen har lagt fram en helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et attraktivt friluftsliv med mål om å oppnå en god miljøtilstand i fjorden. SFOV viser også til utredningen av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord (NIVA og Havforskningsinstituttet, juni 2021) med oppdatert kunnskap om nitrogentilførsler og konsekvenser av utslipp til Ytre Oslofjord.</p> <p>I konsekvensutredningen står det at det nye anlegget gir mulighet for sekundærrensing. SFOV opplyser om at oppdatert kunnskap om nitrogentilførsler og konsekvenser av utslipp til Ytre Oslofjord (2021), vil føre til at krav om nitrogenrensing vil bli vurdert i forbindelse med behandling av søknad om utslippstillatelse for nytt hovedrenseanlegg. SFOV presiserer derfor at reguleringsplanen må ta høyde for dette ved å avsette tilstrekkelige arealer til slike rensetrinn.</p> <p>Det skal som hovedregel ikke gis tillatelse til ny aktivitet eller nye inngrep som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes. Siden den planlagte virksomheten vil kunne påvirke miljømål, må det gjøres en egen vurdering av om vannforskriftens § 12 kommer til anvendelse. Det fremkommer av Klima- og miljødepartementets nye presiseringer om bruk av vannforskriftens § 12 (vannportalen.no) at det for planer eller tiltak som skal konsekvensutredes, skal vurdering etter vannforskriftens § 12 samordnes med arbeidet med konsekvensutredning.</p> <p>Gjennom planbeskrivelse, konsekvensutredning og fagrapporter er det redegjort for dagens miljøtilstand og gjort beregninger og vurderinger. Her er det noe usikkerhet knyttet til påvirkninger av oksygenforhold i dypvannet og hydrografi, men samlet konsekvens for forurensning av vann er vurdert som «liten positiv». SFOV kan imidlertid ikke se at vannforskriftens § 12 er omtalt. SFOV presiserer at det må gjøres konkrete</p>	<p>Reguleringsplanen har tatt høyde for arealer til nitrogenfjerning. Det gjøres også et forprosjekt for et slikt anlegg.</p> <p>For planer eller tiltak som skal konsekvensutredes, skal vurdering etter vannforskriftens § 12 samordnes med arbeidet med konsekvensutredning. KU sier liten positiv konsekvens, altså § 12 kommer ikke til anvendelse.</p>

		<p>vurderinger ut fra vannforskriften og komme tydelig fram hvorvidt sektormyndigheten anser at § 12 kommer til anvendelse eller ikke.</p> <p>Som del av utslippssøknaden er det viktig at kommunen vurderer hvilke rensekrav som er tilstrekkelige for å ivareta resipienten. Det har kommet en ny utredning om behovet for å redusere nitrogen til Ytre Oslofjord. Kommunen må i sine planer og søknad legge til grunn et oppdatert kunnskapsgrunnlag. SFOV presiserer at når de gir tillatelser til utslipp av kommunalt avløpsvann gir SFOV tillatelser til hele tettbebyggelse jf. definisjonen i forurensningsforskriften § 11-3 bokstav k. Det er derfor viktig at kommunen har oversikt over tettbebyggelsens størrelse per i dag og i et lengre perspektiv (minimum 30 år).</p> <p>SFOV vil i forbindelse med behandlingen av en søknad om utslippstillatelse gjøre selvstendige vurderinger som grunnlag for fastsettelse av utslippskrav ut fra resipienten og dens tåleevne samt vannforskriftens bestemmelser. Utslippspunkt vil også kunne være et av temaene som blir vurdert. Spørsmål og uavklarte forhold knyttet til foreliggende konsekvensutredning blir derfor ikke nærmere kommentert fra deres side i plansaken. SFOV minner ellers om at kommunen i plan også kan stille andre krav til miljøkvalitet eller grenseverdier for utslipp i planområdet (plan- og bygningsloven 12-7 nr. 3) for eksempel av hensyn til brukerinteresser som bading, fiske mm.</p> <p>I planforslaget er det en rekkefølgebestemmelse om at det skal utarbeides overvåkingsprogram for området før det gis igangsettingstillatelse og at overvåkingsprogrammet skal være godkjent av Statsforvalteren. SFOV ser det som viktig at kommunen gjennomfører tilstrekkelig overvåking, jf. vannforskriften, slik at kunnskapsgrunnlaget er oppdatert, men SFOV ønsker ikke å få overvåkingsprogrammet til godkjenning.</p> <p>I nord ligger planområdet nær en bekk og en dam i Linnestranda naturreservat. I reguleringsbestemmelsene står det at området BAV2 skal opprettholdes som renseanlegg. Slik SFOV forstår saken skal det etableres ny avløpspumpestasjon ved eksisterende Linnes renseanlegg med overføringsledninger til nytt renseanlegg. SFOV vil presisere at nye tiltak og ny aktivitet i dette området ikke må føre til økt avrenning og forurensning til reservatet.</p> <p><u>Overvann</u> Det er viktig at planforslaget har et rekkefølgekrav om at det før tillatelse til tiltak skal foreligge godkjent plan for overflatevannshåndtering og at håndtering av overvann skal</p>	<p>Gjelder utslippstillatelsen. Det er en egen sak som kommer etter at reguleringsplanen er vedtatt og vedtak om bygging er gjort.</p> <p>Godkjenning av overvåkingsprogram, i § 2-2-2 h) tas ut.</p> <p>At aktivitet i dette området ikke må føre til økt avrenning og forurensning til reservatet kan presiseres i bestemmelsene.</p>
--	--	--	---

		<p>løses lokalt. SFOV legger til grunn at det legges vekt på åpne og flomsikre løsninger og at det er avsatt tilstrekkelige arealer for dette.</p> <p><u>Naturmangfold</u> SFOV viser til at avgrensningen av ålegraslokaliteten i Naturbase er grov, og den kan ikke brukes til detaljert planlegging. Det må derfor gjennomføres supplerende undersøkelser av ålegrassamfunnet slik at rørtraseen kan plasseres uten å komme i konflikt med dette. Planforslaget har en reguleringsbestemmelse om gjennomføring av «biologiske undersøkelser rett før anleggsstart, rett etter og 5 år etter anlegget er ferdig, hvor koloniseringen av planter og bunndyr dokumenteres og eventuelle tiltak gjennomføres for å tilrettelegge for en bedre kolonisering». SFOV anser imidlertid at for ålegrassamfunnet må kartleggingen foretas i god tid før anleggsarbeidet starter for å sikre tilstrekkelig tid til detaljert prosjektering slik at denne svært viktige naturtypelokaliteten kan ivaretas. SFOV ber om at dette kommer fram av reguleringsbestemmelsene.</p> <p>SFOV ber om at bestemmelsen gjøres tydeligere på at inngrep i ålegras skal unngås. På plankartet må bredden på avsatt areal for traseen vurderes utvidet for å sikre muligheter til å justere plasseringen av ledningen dersom de supplerende undersøkelsene viser at det er behov for dette for å unngå inngrep i ålegraslokaliteten.</p> <p><u>Kantvegetasjon</u> SFOV ber om at det vurderes å innarbeide bestemmelser om ivaretagelse og reetablering av kantvegetasjon langs bekken. Tap av kantvegetasjon er en utfordring som fører til økt avrenning av næringsalter, økt fare for elveerosjon, degradert habitatkvalitet for vannlevende organismer og reduksjon i biologisk mangfold langs vassdragene. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jfr. vannressursloven § 11. Statsforvalteren er myndighet og kan gi dispensasjon fra bestemmelsen.</p> <p><u>Vassdragsinngrep</u> Planforslaget åpner for at eksisterende bekk i området avsatt til avløpsanlegg (BAV3) kan flyttes. Det er positivt at det i bestemmelsene står det den skal ivaretas som en åpen løsning. SFOV ser det som viktig at det er utarbeidet en reguleringsbestemmelse om at bekken skal undersøkes i en lengre periode for å avklare om denne bekken har årssikker vannføring og/eller er fiskeførende. SFOV presiserer at dette er undersøkelser som må</p>	<p>Vi har bestemmelser om dette. § 2-2-1 b) og § 2-7.</p> <p><u>Naturmangfold</u> Det skal gjennomføres supplerende undersøkelser av ålegrassamfunnet i god tid før anleggsarbeidet starter. Bestemmelsen endres til «i god tid før» (§ 2-13 a).</p> <p>Endrer bestemmelsen: Inngrep i ålegras skal unngås (§ 5-1 c, punkt 4) Vi mener at bredden på avsatt trase er tilstrekkelig bred. Her er det en god del å gå på.</p> <p>Det innarbeides en bestemmelser om ivaretagelse og reetablering av kantvegetasjon (§ 3-3-2 s).</p> <p>Kravet finnes i § 2-13 b) Legges også inn som et rekkefølgekrav (§2-2-1 h), at dette må gjennomføres før det gis tillatelse til tiltak.</p>
--	--	---	--

		<p>gjennomføres før det eventuelt gis tillatelse til tiltak for å avklare om det er spesielle hensyn som må ivaretas og om tiltaket må behandles etter annet lovverk. Ved graving eller andre tiltak i vassdrag med fisk eller andre ferskvannsorganismer må det søkes om tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, hjemlet i lakse- og innlandsfiskloven. Statsforvalteren er myndighet dersom det er anadrom fisk eller kreps i vassdraget, ellers er fylkeskommunen myndighet. Inngrep i vassdrag må også vurderes etter vannressursloven.</p> <p>Ved vannforekomst 011-175-R Bekk fra Sprengstoffdammen er det avsatt næringsområder (BN1 og BN2) med mulighet for etablering av VA-ledninger. Her ser det ut til at bekken er lukket, men dersom det ligger til rette for det ved nye tiltak i området, bør det vurderes en gjenåpning av hensyn til sjøørret.</p> <p><u>Anleggsarbeid</u> Midlertidig anleggsarbeid vil kunne kreve en tillatelse etter forurensingsloven § 11 dersom tiltaket varer utover hva som anses som midlertidig og/eller at det medfører forurensning utover hva som anses som akseptabelt. Anleggsarbeid kan medføre betydelig skade på miljøet ved at blant annet store mengder partikler/slam og en rekke andre forurensningskomponenter finner veien til sjø og vassdrag. SFOV presiserer derfor at det må utarbeides en miljørisikovurdering for anleggsfasen før anleggsarbeidet starter opp og at denne vil danne grunnlaget for vurderingen av om det er behov for tillatelse. I miljørisikovurderingen må forurensningene vurderes i størrelse og type og ses i sammenheng med resipientens sårbarhet. I forslaget til reguleringsbestemmelser er det stilt krav om et miljøoppfølgingsprogram. SFOV ber om at reguleringsbestemmelsen suppleres med at det skal utarbeides en miljørisikovurdering for anleggsfasen som grunnlag for miljøoppfølgingsprogrammet.</p> <p><u>Landbruk</u> Traseen går over dyrka mark og medfører midlertidig omdisponering av areal langs traseen i forbindelse med anleggsarbeid, men berørte arealer skal tilbakeføres til sin opprinnelige stand. Dette framgår av § 2-12 bokstav a. SFOV mener denne bestemmelsen i for liten grad tar høyde for at anleggsvirksomhet på dyrka jord kan påføre jorda og jordbruksdrenering skader som kan svekke eller ødelegg jordas matproduserende evne. Bestemmelsen bør derfor videreutvikles med utgangspunkt i NIBIOs veileder Planering og jordflytting – utførelse og vedlikehold (NIBIO BOK VOL. 3 NR 4 2017).</p>	<p>Tar med en bestemmelse om dette: Vurdere gjenåpning av bekk i BN1 og BN2 (§ 3-4 b).</p> <p>Utarbeide en miljørisikovurdering for anleggsfasen som grunnlag for miljøoppfølgingsprogrammet. Dette er ivaretatt.</p> <p>Tar med formuleringer fra nevnte veileder inn i § 2-12 bokstav a)</p>
--	--	--	--

			<p>Slik SFOV oppfatter planforslaget legges det ikke opp til permanent omdisponering av dyrka jord. Bestemmelsene § 2-12 punkt b) sier likevel at «dersom dyrka jord blir varig omdisponert skal den bli benyttet til jordforbedring på annet areal, dersom det er mulig». Denne bestemmelsen bør også utvikles med utgangspunkt i veileder «Jordmassar frå problem til ressurs.»</p> <p><u>Støy</u> SFOV vil gjøre oppmerksom på at det 11. juni 2021 kom ny versjon av støyretningslinje T-1442. Paragraf 2-5 Støy i forslaget til reguleringsbestemmelser bør derfor oppdateres. Den nyeste versjonen T-1442/2021 med tilhørende veileder finnes på Klima- og miljødepartementets nettsider.</p> <p><u>Samfunnssikkerhet</u> SFOV viser til at NVE har fremmet innsigelse til planforslaget som følge av at de mener skred og erosjonsfare ikke er godt nok ivaretatt i planforslaget. SFOV forutsetter at planens risiko- og sårbarhetsanalyse oppdateres når nye vurderinger av skred og erosjonsfare er gjort.</p>	<p>Vi kan ta med formuleringer fra nevnte veileder inn i § 2-12 bokstav b)</p> <p>Vi oppdaterer støyretningslinjen til T-1442/2021, inkl. ny tabell i § 2-5.</p> <p>Risiko- og sårbarhetsanalyse oppdateres når nye vurderinger av skred og erosjonsfare er gjort.</p>
6	Viken fylkeskommune	20.12.2021	<p>Fylkeskommunen mener det er positivt at kommunen har igangsatt planarbeid for å sikre tilstrekkelige arealer til et nytt renseanlegg. De ser at planforslaget ikke legger opp til permanent omdisponering av dyrka mark. Det er positivt, ettersom Viken fylkeskommune i utgangspunktet har nulltoleranse for omdisponering av dyrka mark.</p> <p>Planforslaget er i konflikt med en lokalitet med automatisk fredete kulturminner (id 277586). Det vises til dialog i saken der fylkeskommunen og kommunen har kommet til enighet om at det er hensiktsmessig å ta vare på denne lokaliteten, enten ved at den legges inn under en hensynssone for bevaring i plankartet, eller ved at dette området tas ut av reguleringsplanen.</p> <p>Dersom man ønsker å ha området med i reguleringsplanen må kulturminnet og dets sikringssone legges inn på plankartet og legges inn under en hensynssone D, sosikode H730. De ber om at følgende bestemmelse knyttes til hensynssonen: «Båndlagt etter kulturminneloven av 1978. innenfor gjeldende område (H730) ligger automatisk fredete kulturminner (Id 277586). Det må ikke forekomme noen form for</p>	<p>Båndleggingssone H730 er lagt inn over kulturminnet og sikringssonen rundt. Bestemmelsen er lagt inn slik foreslått av fylkeskommunen, slik at kulturminnet ikke skal bli berørt.</p>

			<p><i>inngrep i grunnen eller andre tiltak innenfor disse sonene uten tillatelse fra kulturminnemyndigheten».</i></p> <p>Alternativt kan planområdet reduseres, slik at lokaliteten blir liggende utenfor planområdet. Kulturminnet vil da ikke berøres av planen.</p> <p>Dersom kulturminnet ikke blir tatt hensyn til på en tilfredsstillende måte i planen ved at en av alternativene som er beskrevet ovenfor benyttes, vil fylkeskommunen måtte påklage et planvedtak.</p> <p>Viken fylkeskommune viser til at Linnens renseanlegg ikke overholder gjeldende rensekrav, og det er viktig at det kommer på plass en bedre løsning. Konsekvensutredningen om forurensing av vann vurderer effektene planforslaget har på Drammensfjorden som resipient. I konsekvensutredningen står det at forslaget vil kunne føre til en liten forbedring i vannmiljøtilstanden i overflaten, samtidig som tilførselen av utslipp til de dypere vannmassene øker. Basert på sistnevnte savner fylkeskommunen en konkret vurdering av om § 12 i vannforskriften kommer til anvendelse.</p> <p>I rapporten som redegjør for trafikk og transportbehov konkluderes det med at trafikkmengden som følge av tiltaket ikke vil være merkbar og at det ikke vil ha betydelige konsekvenser for trafiksikkerheten. Det er gang- og sykkelveg på østsiden av E-134 og myke trafikanter må krysse vegen for å komme seg over til renseanlegget. Det kommer frem av planen at det er viktig med gode muligheter for at de ansatte skal velge andre reisemidler enn bil. I mobilitetsplanen er det listet opp tiltak for å få flere gående og syklende, eksempelvis sammenhengende gang- og sykkelvegforbindelser til renseanlegget og trygg kryssing av E-134.</p> <p>For å ivareta trafiksikkerheten til myke trafikanter bør derfor etablering av tilrettelagt krysningspunkt over E-134 stilles som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene.</p>	<p>For planer eller tiltak som skal konsekvensutredes, skal vurdering etter vannforskriften § 12 samordnes med arbeidet med konsekvensutredning. KU sier liten positiv konsekvens for vannforekomsten, altså § 12 kommer ikke til anvendelse.</p> <p>Etter avklaringer med Statens vegvesen, er krysningspunktet over E134 fjernet, og erstattet med en gs-vei under eksisterende kulvert, for å unngå unødvendige kryssinger og konflikter. Opparbeidelse av gs-vei, fortau og krysningspunkter ligger som et rekkefølgekrav i bestemmelsene.</p>
Interesseorganisasjoner				
1	Drammens Sportsfiske Vannmiljøutvalget	08.09.2021	Vannmiljøutvalget ber om å få gjennomført en kvalitetsvurdering av planlagte utslipp fra det nye renseanlegget, og på hvilken måte utslippene kan bli tilpasset økosystemene i indre Drammensfjord.	Dette vil bli håndtert som del av utslippstillatelsen. Da har vi mer detaljert kunnskap om disse spørsmålene.

			<p>Vannmiljøutvalget mener at eksisterende informasjon om resipienten er utilstrekkelig utredet med tanke på utbredelse og kartlegging av de to økosystemene som består av en ferskvannsauna og en saltvannsauna. Vannmiljøutvalget krever derfor en fullstendig konsekvensutredning av denne problematikken.</p> <p>Vannmiljøutvalget viser til at det fremdeles er en utbredt oppfatning i enkelte miljøer om at indre Drammensfjord er en brakkvannresipient. Denne type oppfatning kan ikke sees å være basert på målinger eller fakta, og dermed heller ikke ansees som økosystembasert.</p> <p>Det nye renseanlegget bør ha kapasitet til å ta alt avløp fra hele Drammensregionen og ha alle fasiliteter for maksimal og sikker rensing for fremtiden.</p> <p>Samtidig må anlegget kunne utnytte energi (biogass) og restavfall i gjenvinnings-sammenheng.</p> <p>Som kjent er utslippene fra renseanlegget på Solumstrand i Drammen lagt på 30 meters dyp i saltvannsfjorden. Herfra stiger utslippet opp gjennom saltvannsmassene til ferskvannsfjorden og deretter til overflaten. Denne utslippsmetoden er hverken gjennomtenkt eller økosystembasert. Deres påstand er at føre-var-prinsippet ifølge naturmangfoldlovens § 9 må følges og at utslippet derfor bør legges til dypvannet utenfor Svelvikmorenen.</p>	<p>Større vitenskapelige undersøkelser er noe utenom en reguleringsplan, og må i så fall være et helt eget prosjekt. Slike undersøkelser er ikke nevnt av Statsforvalteren.</p> <p>Tas til orientering.</p> <p>Dersom det regionale anlegget lokaliseres et annet sted enn på Gullaug, vil det ikke være hensiktsmessig at et lokalt anlegg skal ha kapasitet for hele Drammensregionen.</p> <p>Utnyttelse av energi (biogass) og restavfall i gjenvinnings-sammenheng blir vurdert.</p> <p>Det er ikke aktuelt å legge utløpet til dypvannet utenfor Svelvikmorenen. Dette er vurdert og ikke aktuelt for dette anlegget.</p>
2	Gullaug-toppen velforening	09.09. 2021	<p>Hensyn til friluftsliv og bevaring av naturkvaliteter for rekreasjon og trivsel i nærmiljøet bør gis høyere prioritet. Det er både et udekket behov og stort potensiale for tilgang til fjorden ved Gullaug. Velforeningen mener plansaken legger for stor vekt på at det knapt er registrert anlegg og områder for friluftsliv, eller spesielle naturkvaliteter i planområdet i dag. Influensområdet må vurderes i forhold til de mål og visjoner Lier og lokalsamfunnet har for fremtidens Gullaughalvøy.</p> <p>Velforeningen mener det må tas hensyn til/sikre turvei fra Gullaugkleiva og ned til fjorden. Det er behov for god forbindelse til fjorden for bakenforliggende områder. Det er vedlagt to flyfotoutsnitt som viser omtrent hvordan turveien bør plasseres.</p>	<p>Naturkvaliteter er ivaretatt i forslaget og renseanlegget vil ikke legge beslag på områder som er attraktive for friluftsliv. Mesteparten av renseanlegget vil bli liggende i fjellet.</p> <p>Turveien ligger utenfor planområdet. Planforslaget berører ikke dette området foruten arealer nærmest</p>

			<p>Velforeningen ønsker bestemmelser som kan hindre at Røykenveien må stenges eller strupes i anleggsfasen, da trafikklekkasje gjennom boligområder og lokale veier som mangler sikring for myke trafikanter, herunder Gullaugkleiva, er særlig utsatt og trafikkfarlig.</p> <p>Velforeningen viser til innspill til Liers kartlegging av friluftsområder. Velforeningen mener Gullaugfjellet har stor verdi, og at det må tas hensyn til utsikt og landskapsbilde før det kan lokaliseres installasjoner her. Det spørres om det vil bli utfordringer med lukt, støy eller andre utslipp.</p> <p>Hvis daganlegget ikke er detaljprosjektert, så er sannsynligheten stor for at det ferdige anlegget kan bli ganske annerledes ut enn vist i illustrasjonene. Velforeningen anbefaler at det stilles flere kvalitative krav, som at det anlegges minst mulig faste dekker omkring bygningene, og at parkering og kjøreareal minimeres. Det bør tas inn bestemmelser med krav til bruk av vegetasjon for å dempe virkningen av anlegget.</p>	<p>E134 i anleggsfasen. Bedre mulighet ned mot fjorden med nytt fortau.</p> <p>Det er ikke noe som man setter bestemmelse om, men blir ivaretatt av vegholder og utbygger i anleggsfasen.</p> <p>Selve anlegget blir liggende i fjell. Det vil etableres en luftepipe på fjellet, men denne vil ikke være særlig dominerende. Utfordringer knyttet til lukt, støy, utsikt eller andre utslipp er utredet i forprosjektet. Det vil stilles krav til at renseanlegget overholder nødvendige krav før det kan gis utslippstillatelse.</p> <p>Planforslaget er en områderegulering og derfor ikke detaljprosjektert. Noe av grunnen er at man på nåværende tidspunkt ikke har fastsatt om det blir et regionalt eller lokalt anlegg. Renseanlegget må i senere fase detaljprosjekteres. Med det er utarbeidet et betydelig materiale til dette stadiet (forprosjekt).</p>
3	Naturvernforbundet i Lier (NiL)	09.09.2021	<p><u>Utslipp til Drammensfjorden.</u></p> <p>NiL ser positivt på at et moderne renseanlegg vil gi mindre utslipp til Drammensfjorden. NiL vil likevel påpeke at i tillegg til et overbelastet renseanlegg på Linnes tilføres Lierelva utslipp fra Sjøstad, Tronstad og Sylling renseanlegg i tillegg til alle punktutslippene med urensset kloakk. Det er også betydelig avrenning fra landbruket. Det gjenstår m.a.o. en rekke oppgaver for å nå målene for vannkvalitet angitt i Vikens Regional plan for vannforvaltning og §§ 4 og 12 i vannforskriften. NiL støtter Vannmiljøutvalget i deres krav om utredning av alle forhold rundt Drammensvassdraget og Drammensfjorden som resipient.</p> <p><u>Naturmangfold</u></p> <p>NiN kartla området for renseanlegget på land i 2019, mens de marine områdene ble kartlagt tilbake i 2008 av NIVA. NiL ber om at de marine områdene nå blir kartlagt på nytt. Dette vil bidra til å kunne bestemme en mest mulig skånsom plassering av utslippsledninger. Viktige naturområder/naturtyper må skjermes.</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Det meste de ber om er ivaretatt i bestemmelser tilknyttet biologisk mangfold og overvåkning.</p> <p>Det er gjort tilstrekkelig undersøkelser i den fasen vi er i nå.</p>

			<p><u>Linnesstranda naturreservat</u> Det er viktig å understreke at naturreservatet på Linnesstranda ikke blir berørt av utbyggingen. Nil har i tidligere høringer om Gullaughalvøya påpekt behovet for å utvide Linnesstranda naturreservat både på land og i sjøen, med henvisning til naturmangfoldlovens §6-10. om økosystemtilnærming og samlet belastning.</p> <p><u>Vandrefalken</u> Det er en hekkeshylle for vandrefalk i fjellet innenfor området ved rundkjøringen. Nil ber om at utvendig sprengningsarbeid i området ikke blir gjennomført i hekkesesongen fra 1. mars til 15.juli.</p> <p><u>Jordvern</u> VA-ledningen fra Linnes til Gullaugfjellet er foreslått lagt over dyrka og dyrkbar mark. Nil forutsetter at dette er en midlertidig omdisponering, og at all jord blir tilbakeført, slik at produksjonsevnen opprettholdes etter at ledningen er lagt. Videre kan det ikke aksepteres en bit for bit nedbygging av dyrka mark ved at et areal på 5 daa, angitt under forslagsstiller kommentar som inneklemt, dårlige grunnforhold og for tiden ikke i bruk, blir beslaglagt. Dette bryter også med Viken fylkeskommunes nullvisjon for omdisponering av dyrkbar mark til andre formål.</p> <p><u>Lokal medvirkning</u> Nil ber om at et lokalt informasjonsmøte blir gjennomført.</p>	<p>Ta til orientering</p> <p>Vi foreslår at dette tas med som informasjon til neste fase. Vi er også usikre på om sprenging er noe fuglene sjeneres av.</p> <p>Det er kun midlertidig omdisponering av dyrka mark der VA-ledningene er foreslått anlagt. På dette stadiet er det ikke konkludert hvor nytt regionalt anlegg skal lokaliseres. Arealet som beslaglegger 5 daa dyrka mark er tatt med i planen dersom det blir behov for arealer til et regionalt anlegg. Ved et lokalt anlegg antas det at andre områder i planen er mer egnet. Det må likevel påpekes at det er ulike interesser rundt hele planområdet, både i nord (dyrka mark), øst, vest og sør.</p> <p>Informasjonsmøter er normalt i høringsperioden. Men var ikke mulig denne gangen pga. pandemien. Det er veldig aktuelt med slikt informasjonsmøte om saken går videre i kommunen.</p>
Grunneiere, naboer, gjenboere og hjemmelshavere				
1	Gullaug Utvikling AS	09.09.2021	<p>Slik reguleringsplanens arealformål er foreslått, legges det opp til kommunal overtakelse av arealer som nå ligger til private grunneiere. Gullaug Utvikling AS er i utgangspunktet positive til planen slik denne er presentert, med tilhørende arealformål. Grunneier ønsker ikke en kommunal overtakelse av områdene samferdsel og teknisk infrastruktur innenfor deres eiendom/eksisterende veitrase på nåværende tidspunkt.</p> <p>For det første ser ikke grunneier nødvendigheten med en slik overtakelse på nåværende tidspunkt. Kommunens behov for infrastruktur i området begrenser seg til det som foreslås i reguleringsplanen. Infrastrukturen er på nåværende tidspunkt, og for de</p>	<p>Kommunen må ha offentlig vei regulert i kartet. Men kommunen kan gjøre avtaler med GU, om veirett/bruksrett o.l. og senere overtakelse.</p>

		<p>nærmeste årene, utelukkende en nødvendighet i tilknytning til renseanlegget. Infrastrukturen har dermed ikke noe funksjon utover dette i en kommunal arealsammenheng.</p> <p>Når nå renseanlegget i tid, kommer forut for en vedtakelse av ny kommunedelplan for Gullaug, vil Gullaug Utvikling AS som grunneier opprettholde eierinteressene for kjørevei til og fra fremtidig utviklingsområde. Veinettet rundt fremtidig renseanlegg vil være avgjørende for en god infrastruktur til og fra Gullaug. Det er dermed ikke hensiktsmessig eller ønskelig med noen arealoverdragelse av kjørevei og tilhørende areal nå. Grunneier kan heller ikke se at dette er en nødvendighet for vedtakelse og gjennomføring av planen for renseanlegget. For å kunne planlegge fremtidig infrastruktur og alternative løsninger, uten begrensninger i eierstruktur og rådighet, er samtidig arealene avgjørende for Gullaug Utvikling AS.</p> <p>Avtaler om veirett og annen rett til å disponere arealer for samferdsel og teknisk infrastruktur (for kommunen) kan løses med Gullaug Utvikling AS. Kommunen gis bruksrett til trafikkområdene, men uten eierskap og matrikulering til kommunal grunn. Fremtidig utviklingsgrep for Gullaug tilsier også at dette er en fornuftig løsning. Utviklingen av Gullaug som bolig og næringsområde vil i fremtiden forutsette en rekke kommunale erverv og arealoverføringer.</p> <p>Dette vil blant annet sannsynligvis omfatte større områder i strandsonen, turstier og fremtidig skoletomt. I denne type prosesser vil det være naturlig å se infrastrukturen for vei i sammenheng med nevnte arealer, herunder om disse da bør erverves/overføres til kommunen.</p> <p>Det er viktig at foreslåtte veinett reguleres og tilrettelegges for en kapasitet som i fremtiden kan ta unna nødvendig trafikk til og fra Gullaug. Det er dermed viktig at planlegging av veinett til og rundt renseanlegget vurderes i en større sammenheng utover formål renseanlegg.</p>	<p>Veien som er foreslått er for å tilfredsstillende en adkomst til renseanlegget, men denne har en dimensjon som tillater betydelig mer trafikk. Dette må for øvrig vurderes nærmere når man regulerer tilgrensende arealer (Gulluaghavøya).</p>
--	--	---	---